

ФВ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА „СВ. ГЕОРГИ“

България, общ. Силистра, с. Полковник Ламбриново

**Предварителна Оценка на екологичното и социалното
въздействие (ОЕСВ):**

**Том I – Нетехническо описание (ОКОНЧАТЕЛЕН
ПРОЕКТ)**

Консултантска фирма:

**Сочетатя де Черчетаре а Биодиверситатии ши Инженерия Медиулуй
АОН [Societatea de Cercetare a Biodiversitatii si Ingineria Mediului AON]
Румъния, гр. Констанца, бул. „И.К. Братиану“ № 131 [Constanta, bld. 131 I. C.
Bratianu]**

Подготвено за:

**Резолв Енерджи С.А. [Rezolv Energy S.A.]
L-1471 Люксембург, Рут д’Еш № 412Ф [412F, Route d’Esch]**

Данни за доклада:

Наименование на проекта	ФВ ЕЛЕКТРОЦЕНТРАЛА „СВ. ГЕОРГИ“
Местоположение на проекта	България, общ. Силистра, с. Полковник Ламбриново
Заглавие на документа	Предварителна Оценка на екологичното и социалното въздействие (ОЕСВ): Том 1 – Нетехническо описание (НТО) (ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ)
Инвеститор	Резолв Енерджи С.А. [Rezolv Energy S.A.]
Дата на издаване	април 2024 г.
№ на документа	3552

История на документа:

Версия	Дата	Описание / Актуализации	Автор	Проверил	Утвърдил
1.0	януари 2024 г.	ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ НА НТО	Различни	Не е посочен	Не е посочен
2.0	март 2024 г.	Проект за публично оповестяване	Различни	Не е посочен	Не е посочен
3.0	март 2023 г.	Проект за срещите с общностите/бележки на заинтересованите страни	Различни	Не е посочен	Не е посочен
4.0	април 2024 г.	Предварителен проект за осведомяване на заемодателите (отразяващ бележките на заинтересованите страни)	Различни	Не е посочен	David Jackson

Съдържание

ПРЕДГОВОР	7
-----------------	---

1. ВЪВЕДЕНИЕ	8
1.1. <i>Общи сведения във връзка с проекта</i>	8
1.2. <i>Значение на Проекта</i>	8
2. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА	9
2.1. <i>Местоположение на проекта</i>	9
2.2. <i>Описание на проекта</i>	12
2.3. <i>Фази на проекта</i>	15
2.4. <i>Собственост върху земята</i>	15
2.5. <i>Условия на площадката и земеползване</i>	15
2.6. <i>Алтернативи</i>	16
2.7. <i>График на проекта</i>	18
3. ПОДХОД КЪМ ОЦЕНКАТА	19
3.1. <i>Нормативна и политическа рамка</i>	19
3.2. <i>Методология за оценка</i>	19
3.3. <i>Взаимодействие със заинтересованите страни</i>	19
3.4. <i>Механизъм по сигналите</i>	21
4. ОБОБЩЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА И МЕРКИТЕ ЗА СМЕКЧАВАНЕТО ИМ	23
4.1. <i>Положителни въздействия и подобрения</i>	23
4.2. <i>Неудобства от строителството (шум и качество на въздуха)</i>	23
4.3. <i>Твърди отпадъци и опасни материали</i>	24
4.4. <i>Водоползване и качество на отпадъчните води</i>	24
4.5. <i>Трафик и транспорт</i>	24
4.6. <i>Почви</i>	25
4.7. <i>Електромагнитна честота</i>	26
4.8. <i>Културно наследство</i>	26
4.9. <i>Биоразнообразие</i>	26
4.10. <i>Приток на работна ръка Здраве и безопасност в общността</i>	27
4.11. <i>Здравословни и безопасни условия на труд</i>	28
4.12. <i>Заетост и верига на доставка</i>	28
4.13. <i>Готовност и реакция при извънредни ситуации</i>	29
4.14. <i>Потребности от земя</i>	29
5. СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО И СОЦИАЛНО УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ	30
6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	31
	3

Списък на графиките

Фигура 1: Местоположение на проекта	10
Фигура 2: Площадката на проекта по отношение на околните административно-териториални единици	10
Фигура 3: Разпределение на площадката на проекта.....	11
Фигура 4: Подобекти на „Св. Георги“ и ФВ подстанция и примерни трасета на „Пеликан“ и „Доростол“ до пресечните точки с ОНТЛ на 110 kV	13
Фигура 5: Разпределение на площадката на „Св. Георги запад“	14
Фигура 6: Разпределение на площадката на „Св. Георги изток“	14
Фигура 7: Алтернативни възможности за достъп	17
Фигура 8. Механизъмът по сигналите за Проекта (Източник. Анализ на заинтересованите страни).....	21

Списък на таблиците

Таблица 1: Обща инсталирана мощност на DC и Максимална мощност на AC на Централата и подобектите.	12
Таблица 2: Проектен график за ОЕСВ	18
Таблица 3: Значимост на Въздействията.....	19

Списък на акронимите и съкращенията

Акр./съкр.	Описание
АoI	Област на въздействие
СВО	Организации, базирани в общностите
CLO	Отговорник за връзките с общността
EHSS	Околна среда, здраве, безопасност и социални въпроси
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ЕРА	Ведомството по опазване на околната среда
ИДС	Инженеринг, доставка и строителство
Е&S	Екологични и социални въпроси
ESAP	Екологичен и социален план за действие
ОЕСВ	Оценка на екологичното и социалното въздействие
ESMP	План за екологично и социално управление
ESMS	Система за екологично и социално управление
ESP	Екологична и социална политика
ESDD	Комплексен екологичен и социален анализ
ЕС	Европейски съюз
HUB	Централна подстанция
GBVH	Насилие и тормоз по полов признак
GIP	Добра международна браншова практика
GM	Механизъм по сигналите
МФК	Международна финансова корпорация
КПИ	Ключови показатели за изпълнение
LCOE	Пълна приведена стойност на електричеството
НТО	Нетехническо описание
Е и П	Експлоатация и поддръжка
ОНСП	План за здравословни и безопасни условия на труд
ОЕСМР	Оперативен план за управление на околната среда
ОЕСМС	Оперативна система за екологично и социално управление
ОНТЛ	Въздушен електропровод

PR	Изискване за ефективност
PS	Стандарт за изпълнение
PV	Фотоволтаичен
SCBIM AON	Сочетатя де Черчетаре а Биодиверситати ши Инджинерия Медиулуй АОН [Societatea de Cercetare a Biodiversitatii si Ingineria Mediului AON]
SEP	План за взаимодействие със заинтересованите страни
ДСИЦ	Дружество със специална инвестиционна цел
SUS	Повишаваща подстанция
TTMP	Специалист по планиране на временната организация на движението

ПРЕДГОВОР

ФВ проект „Св. Георги“ е предложение за фотоволтаична (ФВ) електроцентрала. Инвеститорът е Резолв Енерджи („Дружеството“) – независим производител на чиста енергия, финансиран от Актис Ийстърн Юрп Енерджи С.а.р.л. [Actis Eastern Europe Energy S.a.r.l.] (<https://www.act.is/>). Резолв Енерджи е учредило дружество със специална инвестиционна цел („Проектното дружество“) – „Р-Инженеринг“ ЕООД като юридическо лице, натоварено с разработката на ФВ проект „Св. Георги“ (Фаза I и Фаза II) (по-нататък наричан „Проектът“).

Настоящият документ е нетехническото описание (НТО), целта на което е да обобщи ключовата информация и резултати от процеса на ОЕСВ. Настоящото НТО има за цел да представи констатациите и изводите на оценката на екологичното и социално (Е и С) въздействие и процеса на обществени консултации.

През март 2024 г. по проекта на ОЕСВ (v 3.0) е проведена публична среща (ден на отворените врати, а екземпляри от НТО на английски и български език бяха предоставени за разглеждане в местните общности. Настоящото актуализирано НТО (v 4.0) отразява обратната информация от бележките, дадени в този процес. Този окончателен проект (v 4.0) ще бъде публикуван в Интернет и в местните общности. Резолв Енерджи също така ще публикува изцяло тази версия на НТО и документацията по ОЕСВ на своя уебсайт и на уебсайта на Заемодателя.

Въпроси или бележки може също да се изпращат чрез каналите, посочени по-долу.

Данни за връзка със „Св. Георги“:

Име: Илиян Димитров
E-mail: stgeorge@rezolv.energy
Телефон: +359(0)885525409

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. Общи сведения във връзка с проекта

Разработката на **ФВ проект „Св. Георги“** започва през 2009 г., когато американската компания Апълайд Енерджи Сървисис (Ей И Ес) [Applied Energy Services (AES)] е имала планове за изграждане на фотоволтаична (ФВ) електроцентрала с инсталирана мощност от 80 MW. Разработката от Ей И Ес е в застой от 2009 г. и активната работа по развитието на Проекта (както е структуриран в момента и описан по-долу) започва през 2020 г.

Настоящият инвеститор е Резолв Енерджи („Дружеството“) – независим производител на чиста енергия, финансиран от Актис Ийстърн Юръп Енерджи С.а.р.л. (<https://www.act.is/>). Резолв Енерджи е учредило дружество със специална инвестиционна цел („Проектното дружество“) – „Р-Инженеринг“ ЕООД, като юридическо лице, наговорено с разработката на ФВ проект „Св. Георги“ (Фаза I и Фаза II) (по-нататък наричан „Проектът“).

Отразявайки техническите възможности за разработката на Проекта фотоволтаичната (ФВ) електроцентрала (по-нататък наричана „Проектът“) е разделена в две „фази“ или „фотоволтаични електроцентрали“ (2 ФВ централи, 2 повишаващи трансформатора, 2 въздушни електропровода), които ще бъдат построени над съответните части от Поземлените имоти за Проекта или, ако се налага, по отделни графици:

- (i) Фаза 1 – ФВ електроцентрала с мощност от 99,5 MW_{AC} – „Св. Георги изток“
- (ii) Фаза 2 – ФВ електроцентрала с мощност от 99,5 MW_{AC} – „Св. Георги запад“

В съвкупност фазите ще имат обща площ от 1 642 дка (ФВ централа и повишаваща подстанция), с обща инсталирана мощност от около 229 MW_p. Въз основа на критериите за категоризация от международните заемодатели Проектът може да се разглежда като Проект от „Категория Б“. За Проектите от Категория Б се изисква оценка на екологичното и социално въздействие. Изготвена е оценка на екологичното и социалното въздействие (ЕСИА), както следва:

- Том 1: Нетехническо описание (НТО) (настоящият документ)
- Том 2: Оценка на екологичното и социалното въздействие (ОЕСВ) – Основен текст, таблици и фигури
- Том 3: Приложения за обосновка (в т.ч. План за екологично и социално управление, План за взаимодействие със заинтересованите страни, Базов отчет по биологичното разнообразие и базов отчет относно шума)

Официална оценка на Е и С въздействие, в съответствие с българското законодателство по околната среда, не е провеждана. Компетентните органи по околната среда са преценили, че Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) не се изисква за различните компоненти на Проекта, като за всеки компонент е следвана отделна процедура по издаване на разрешително.

1.2. Значение на Проекта

България е значително повлияна от енергийната криза, тъй като енергийният микс на страната силно разчита на изкопаемите горива, по-конкретно на въглищата – за производство на електричество и на продукти от суров нефт – за транспорта. При голямата си зависимост от вноса на нефт и газ от Русия

България се сблъска с рязък скок на цените на газа, електричеството и горивата, което засили обществената и политическата нестабилност.

Предвид глобалното естество на процесите на изменението на климата, политиката на България в тази област се определя от международните ангажименти, поети с ратификацията от страната на Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата и на Протокола от Киото от една страна и от друга – от законодателството на ЕС в тази област.

България активно участва в международните усилия за смекчаване на изменението на климата и за приспособяване към промените, които вече са в ход. От 2014 г. е в сила Законът за ограничаване изменението на климата. Третият национален план за действие по изменението на климата се изпълнява, а национална стратегия за адаптация се подготвя. България участва активно в Европейската схема за търговия с емисии на парникови газове със 127 съоръжения в страната.

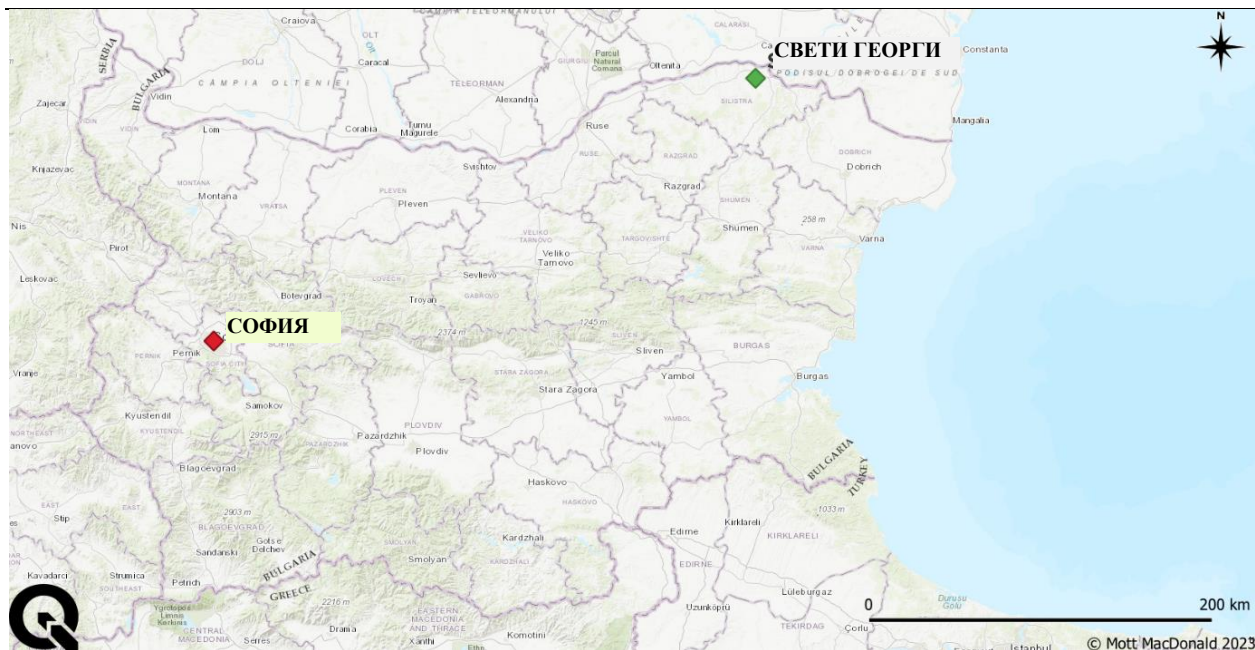
България осъвременява политиката си за насърчаване на инвестициите като част от амбициозната цел на ЕС за 32% дял на ВЕИ. В България целта е инсталираната фотоволтаична мощност да бъде утроена до 2030 г. Соларните ФВ ще бъдат водещи в сектора на ВЕИ, който се очаква да нарасне до 27% от брутното потребление на енергия до 2030 г. Затова тази инвестиция е от особена важност за постигане на целите на България в политиката ѝ по ВЕИ, като част от задълженията ѝ по Директива 77/2001/ЕО, която е част от договора за присъединяване към ЕС. Растящият сектор на ВЕИ и Соларните ФВ привличат инвеститори в България, тъй като страната има:

- благоприятни условия и местоположение
- ниски данъчни ставки
- ниски цени на земята
- благоприятни политики и законодателство.

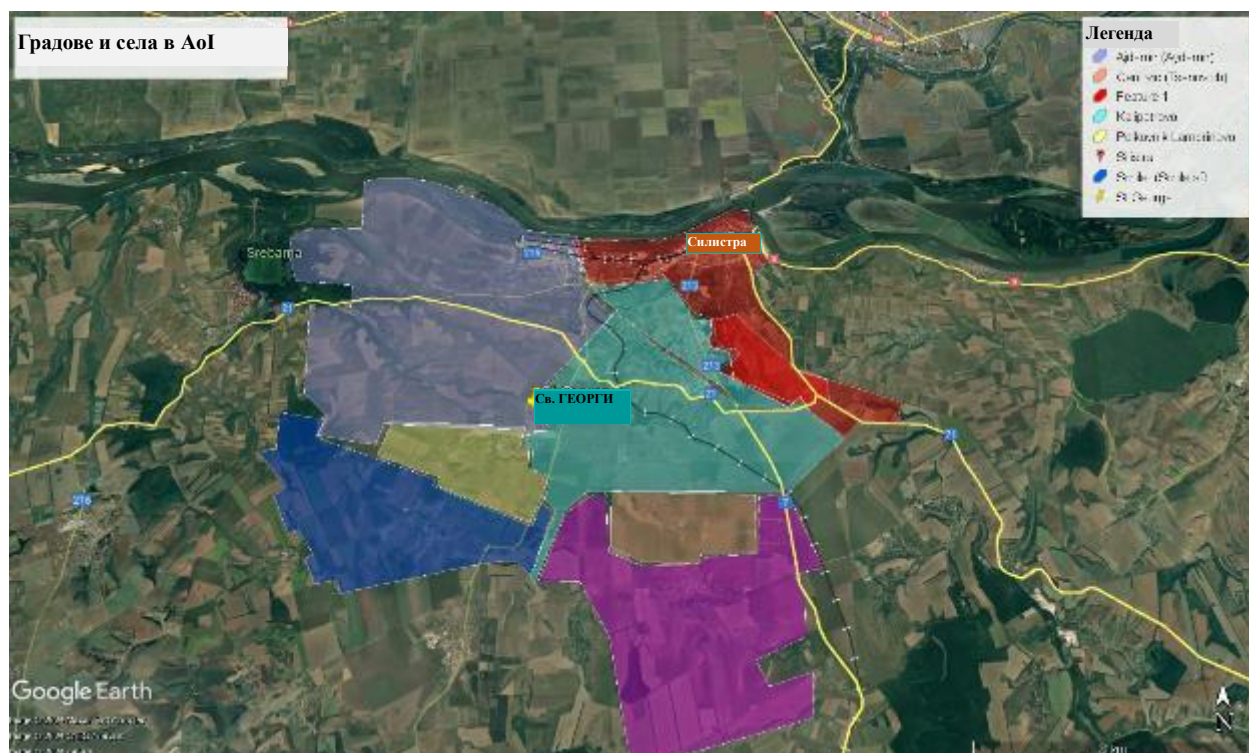
2. ОПИСАНИЕ НА ПРОЕКТА

2.1. Местоположение на проекта

Площадката се намира в североизточна България, в с. Полковник Ламбриново (П. Ламбриново), на 5 км южно от гр. Силистра, обл. Силистра.

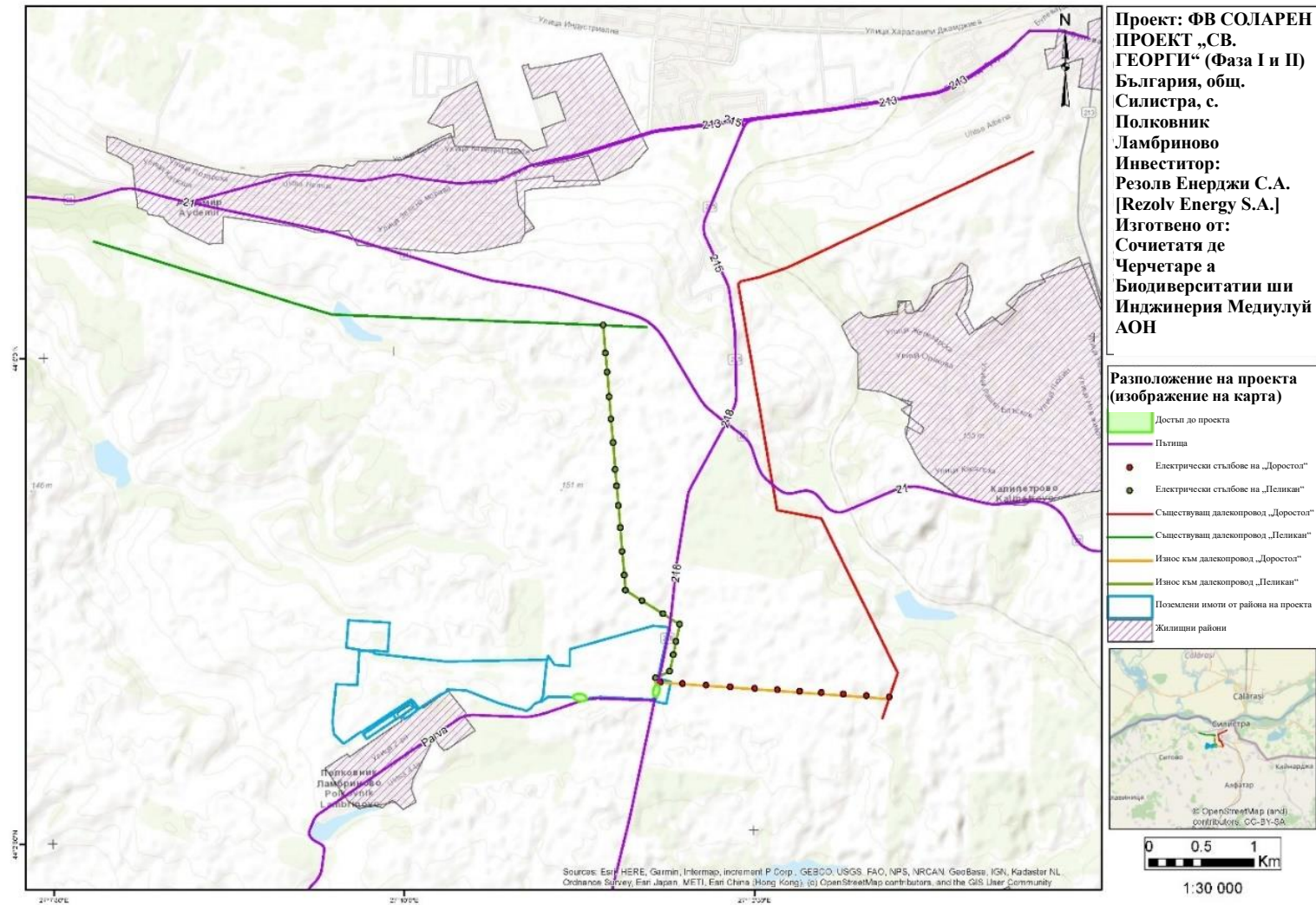

Фигура 1: Местоположение на проекта

Фигура 2: Площадката на проекта по отношение на околните административно-териториални единици

Площадката обхваща земи, включващи писта с дължина около 2,5 км, прилежаща инфраструктура и бивше държавно летище. Земята е ползвана от Летище Силистра, което е закрито през 2000 г. Границите на Площадката и разпределението на трасетата на ОНЛТ са показани на Фигура 3.

Фигура 3: Разпределение на площадката на проекта

Административно проектите се намират в обл. Силистра, а инфраструктурата на проекта попада в общностите на Полковник Ламбриново, Смилец, Айдемир и Калипетрово, които са установени като пряко засегнати „Общности от АОИ“. В областта има две други общности, които могат да бъдат подложени на вторични (непреки) положителни и отрицателни въздействия (Ценович и Силистра). Характерът на ландшафта на това място се определя от перона на летището и земеделските земи на север и на юг. В рамките на площадката на ФВ обект няма жилищни имоти. Обществеността не е имала достъп до по-голямата част от тази площ, докато е била експлоатирана като летище. Характерът на ландшафта вече е повлиян от наличието на направени от човека конструкции, нивелации на терена и др. и той се разглежда като преобразувано местообитание ¹ съгласно PS6 на МФК². Топографията на площадката се характеризира като равна.

2.2. Описание на проекта

Фотоволтаичната (ФВ) централа използва слънчеви панели за преобразуване на слънчевата светлина в електричество, като преобразува слънчевата радиация в електричество на DC [*постоянен ток*]. ФВ инвертори преобразуват постоянния ток в променлив ток посредством трансформатори, които повишават напрежението от Ниско напрежение (НН) до Средно напрежение (СН). Максималната мощност на АС [*променлив ток*] (MW при коефициент на мощност 1) съгласно Таблица 1 по-долу се определя като сборът от мощностите на АС на инверторите, както следва.

Таблица 1: Обща инсталирана мощност на DC и Максимална мощност на АС на Централата и подобектите.

Подобект	Инсталирана мощност (MWp)	Максимална мощност при АС (MW)
„Св. Георги изток“	114,55	99,5
„Св. Георги запад“	114,55	99,5
Общо за централата	229,10	199,0

Проектът включва два подпроекта – „Св. Георги изток“ и „Св. Георги запад“. Съображенията за разделянето на Проекта в две фази са да може да се ползва повече от един изпълнител на ИДС за Проекта в строителния процес, ако се налага и да се постигне по-добра гъвкавост в планирането на строителството. Проектът включва следните проектни елементи:

- ФВ Централа – Фаза I
- ФВ Централа – Фаза II
- Повишаваща подстанция (SUS) – една подстанция с два повишаващи трансформатора
- Централна подстанция „Смилец“ (HUB)
- Двуконтурен въздушен далекопровод (ОНТЛ) „Пеликан“ на 110 kV, свързващ със съществуващия ОНТЛ „Силистра до Тутракан“ на 110 kV чрез връзка по „линия с двустранно предаване“ или „LILLO“.

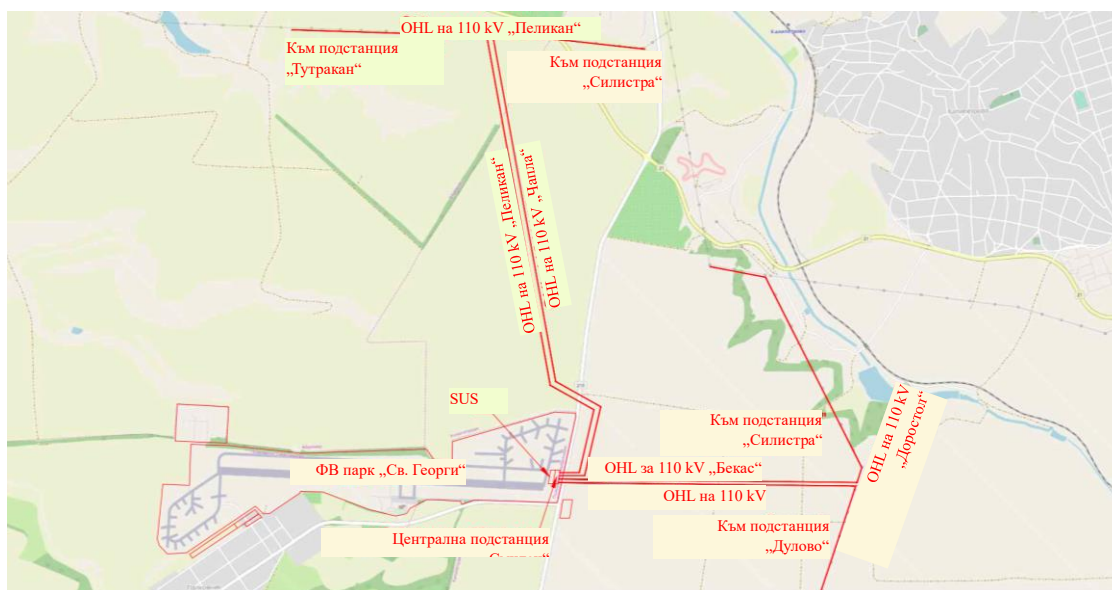
¹ Преобразуваните местообитания са места, в които може да има голям дял от инвазивни растителни и/или животински видове и/или при които човешката дейност значително е променила основната екологична функция и видовата структура.

² Допълнителни пояснения се дават в оценката на въздействието върху биологичното разнообразие.

- Двуконтурен ОНТЛ „Доростол“ на 110 kV, свързващ със съществуващия ОНТЛ „Силистра до Доростол“ на 110 kV чрез връзка „LIL0“.
- Помощна инфраструктура (напр. офиси и помещения за отдих, охранителна система, дренаж, мрежа от вътрешни пътища).

В Проекта ще се използва роботизирана система за сухо почистване (RCS), в зависимост от окончателно избрания ФВ модул. RCS ще бъде напълно автоматизирана и няма да изисква човешка намеса при работа и ще се охранва от помощния агрегат за производство на електричество. RCS няма има нужда от вода при работа, макар че може да се наложи ползване на вода при почистването на оборудването на RCS на всяко тримесечие; в противен случай показателите на централата ще се влошат. При мокро почистване са необходими малки количества на един ФВ модул. За процеса като цяло не се очаква да бъдат използвани добавки, които могат да променят качеството на водата. При все това, в случай на използване на такива, те трябва да бъдат биоразградими, с ниско въздействие върху околната среда и да не съдържат летливи органични съединения (VOCs), фосфати и хлор.

Фигура 4 по-долу е показано местоположението на всеки от компонентите на Проекта, в т.ч. Повишаващата подстанция (показани като „Повишаваща подстанция“, Централна подстанция „Смилец“ и двуконтурните далекопроводи, водещи до пресечните точки със съществуващите ОНЛ „Пеликан“ и „Доростол“.

Фигура 4: Подобекти на „Св. Георги“ и ФВ подстанция и примерни трасета на „Пеликан“ и „Доростол“ до пресечните точки с ОНТЛ на 110 kV

Фигура 5: Разпределение на площадката на „Св. Георги запад“

Фигура 6: Разпределение на площадката на „Св. Георги изток“

Соларната ФВ електроцентрала с мощност 199MW се състои от:

- ФВ панели (в т.ч. стоманени монтажни конструкции, следящи устройства, инвертори и трансформатори на стрингове) – ФВ модули са с двустранна фоточувствителност, от кристален силикон
- Кабели за ниско напрежение (НН)
- Кабели за средно напрежение (СН)
- Компоненти на системата за заземяване

Няма конкретни изисквания за отстоянията на ФВ панели от границата на Площадката. Повечето от кабелните трасета за ниско напрежение ще преминават над земята по монтажните конструкции, водещи до кабелите за средно напрежение, положени в траншеи (вкопани пряко или под път, в зависимост от участъка).

Системата за наблюдение и контрол на ФВ централа ще се изготвена от продукти свободно предлагани на пазара и ще включва АСДУ и системата за управление на Централата, както и всичкото необходимо оборудване за връзка с останалите системи на Съоръжението. За повечето вътрешни пътища ще се използват съществуващите асфалтови покрития, обаче ще бъдат необходими някои нови пътища с настилка от чакъл. Помощната инфраструктура ще включва:

- Нова отводнителна система (за цялата Площадка)
- Постройки на площадката (център за оперативно управление, офис, помещения за отдых и пункт за първа помощ) всички в близост до залата за управление.
- Дизелов генератор за аварийно електрозахранване (намиращ се в съседство с центъра за управление)
- Оборудване за действие при аварии (противопожарно, хидранти, резервоари за вода)

Събаряне на съществуващи постройки и разчистване на площадката

Всички съществуващи сгради, които трябва да бъдат отстранени за Проекта, са били отстранени през първата половина на 2023 г. заедно с техните основи, всички отломки от събарянето са изнесени от Площадката на временно място за депониране, което не е одобрено. Проектът има ангажимент да премести отломките от събарянето в постоянно място за депониране и разговорите по тази тема продължават.

2.3. Фази на проекта

Проектът е разработен в следните фази:

- Разработка (в т.ч. оценка на вариантите за технологии и доставчици, стратегията за сключване на договори, техническата осъществимост, оценката на Е и С, издаването на разрешителни и финансирането) (настояща фаза)
- Мобилизиране (в т.ч. работен проект, дейности по изпълнение на проекта, местни изисквания за разрешителни, доставки и сключване на договори).
- Строителство (в т.ч. организация на площадката, одобряване на площадката и изкопите, строителство и пускане в експлоатация).
- Експлоатация
- Извеждане от експлоатация

2.4. Собственост върху земята

След приватизацията от 2005 г., покупката на основните поземлени имоти за местата на „Св. Георги“ – Фаза I и II започва през 2009 г. Поземлените имоти са изкупени от различни собственици, в т.ч. от собственици на земя – частни лица, държавата и общината. До 2022 г. Компанията притежава правото на собственост върху поземлените имоти за Проекта и поземлените имоти за основите. През август 2022 г. УАЙ ДЖИ УАЙ Индъстрийс [YGY Industries] закупува от Компанията поземлените имоти за Проекта и поземлените имоти за основите и е настоящият им собственик. Земята в частна собственост се ползва под наем от Проектното дружество за целия Полезен живот на проекта. Земята за далекопроводите „Пеликан“ и „Доростол“ е придобита чрез договори за сервитут, сключени през 2009 г. и компенсирани през 2012 г. с решение на общ. Силистра.

2.5. Условия на площадката и земеползване

Повечето от поземлените имоти за ФВ са със статут на урбанизирани поземлени имоти, явявайки се част от бивше летище, собственост на българската държава по времето, когато са продадени от нея.

Обаче два от поземлените имоти за Проекта (ПИ 586 и ПИ 904 с обща площ от 41 901 кв.м) са били със статут на земеделска земя. В очерганията на района на проекта има овощни градини. Те се намират само в южно направление между перона на летището и западната част на територията и се очаква да бъдат запазени. След отстраняването на растителността в границите на територията остават две ивици с дървета – северна и южна. В тях расте основно акация, смесена с дива слива, орех и гледичия.

В поземлените имоти за Проекта в началото на работата по проектиране е имало няколко съществуващи постройки (24 постройки). Съществуващите постройки са отстранени през февруари 2023 г. преди Проектното дружество да придобие Проекта. Кулата на летището в засега не се разглежда като предвидена за събаряне и тя няма да бъде част от ФВ Проект. Две изоставени сгради на входа на площадката са съборени през май 2023 г. Събарянето включва отстраняване на основите на сградите и всички отломки от събарянето са изнесени от площадката. Насипите от почва около паркингите за самолети са изравнени и почвата е разпръсната по Площадката и използвана за запълване на по-ниските места.

Земите по трасето на ОНЛ са категоризирани като селскостопански (преобразувани местообитания) за трасетата на ОНТЛ „Пеликан“ и „Доростол“

2.6. Алтернативи

Анализът на алтернативите включва систематично сравнение на осъществимите алтернативи за Проекта от гледна точка на:

- Местонахождение
- Технология, използвана за предложението Проект
- Проектиране с оглед на потенциалното Въздействие върху околната среда.
- Вход на пътя за достъп

Алтернативите за проекта са проучени, така че да няма значими последици за околната среда или те да бъдат ограничени, както и конкретни приложими мерки за намаляване на техния брой и значимост.

Във връзка с достъпа до площадката са определени три възможни точки за достъп, в т.ч.:

- Възможност за достъп 1 – Нова точка за достъп пряко от R 218 (източно от Площадката)
- Възможност за достъп 2 – Нова точка за достъп от юг
- Възможност за достъп 3 – Нова точка за достъп от югозапад

Към настоящия момент окончателната възможност не е определена; обаче Проектното дружество е ангажирано да сведе до минимум ползването на Място за достъп 3 само като резервна точка за достъп, да за се намали въздействието върху селото в съседство.

Фигура 7: Алтернативни възможности за достъп

2.7. График на проекта

Таблица 2 обобщава ключовите постигнати или предложени етапи за ОЕСВ и Проекта.

Таблица 2: Проектен график за ОЕСВ

<u>Дейност</u>	<u>Дата</u>
Определяне на обхвата	октомври 2023 г.
Ангажимент относно изискването за национална Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)	2009 до 2022 г. ³
Завършване на проекта на Оценка на екологичното и социалното въздействие (ОЕСВ) и представяне на Нетехническо описание – (НТО) в района на Проекта	февруари 2024 г.
Срок за осведомяване на заемодателите (НТО, ОЕСВ, ESMP)	април 2024 г. (период от 30 дни)
Завършване на ОЕСВ (в т.ч. бележки от общественото обсъждане, бележки от заемодателите и продължаващи проучвания)	април 2024 г.
Финансово приключване	април/май 2024 г.
Приключване на LRP и евентуално оставащи задължения за компенсация в съответствие с PS6 на МФК (както е приложимо)	май 2024 г.
Оформяне на Проектното дружество и ЕРС-ESMS (преди строителството)	май 2024 г.
Начало на строителството	юни 2024 г.
Въвеждане в експлоатация	януари – юли 2025 г.
Дата на търговска експлоатация	юли 2025 г.
Очакван полезен живот	25 години (2025 – 2050 г.)

³ За Проекта са дадени становища от Агенцията по околната среда към Министерството на околната среда и водите, че Проектът не застрашава дивите животни и биологичното разнообразие и че не се налага да се прави проучване за ОВОС. Проектът трябва да следва конкретните мерки, изброени в становища от Агенцията по околната среда, общите закони и правила за строителство и експлоатация на ФВ централа и съоръженията за присъединяване към мрежата – Decision RIEW №PY-91-ПР-2022 dated 7 September 2022 re lack of EIA for Pelikan.pdf, Decision 102 of the RIEW dated 30 September 2022 re lack of necessity of EIA Dorostol.pdf, Ministry of environment and water_Resolution No PY-31-EO-2009 re LP 57251.500.586.pdf

3. ПОДХОД КЪМ ОЦЕНКАТА

3.1. Нормативна и политическа рамка

Направена е оценка на Проекта според националната регулаторна рамка и изискванията на Стандартите за изпълнение (PS) на Международната финансова корпорация (МФК), международните конвенции по околната среда и Добрата международна браншова практика (GIP). Прави се също препратка Стандартите за изпълнение на Международната финансова корпорация (PS на МФК). Въз основа на критериите за категоризация от международните заемодатели Проектът може да се разглежда като Проект от „Категория Б“.

3.2. Методология за оценка

При оценката се определя значимостта на база следните критерии и се определя категория висока, средна/умерена, ниска и пренебрежимо ниска:

- Неблагоприятни и полезни екологични и социални въздействия на Проекта
- Значението и/или чувствителността на екологичния и социалния обект (според базовите данни)
- Мащабът на Въздействието (в т.ч. параметри като времетраене, честота и обратимост).

Таблица 3 по-долу е показано как тези параметри се вземат предвид при оценяването на значимостта.

Таблица 3: Значимост на Въздействията

Чувствителност на получавания параметър/Обекта	Степен и естество на въздействието			
	Пренебрежимо ниска	Ниска	Средна	Висока
Ниска	Пренебрежимо ниска	Пренебрежимо ниска	Ниска	Умерена
Средна	Пренебрежимо ниска	Ниска	Умерена	Висока
Висока	Пренебрежимо ниска	Умерена	Висока	Висока

В ОЕСВ се определят мерки за избягване, намаляване или компенсиране на значимите неблагоприятни въздействия на Проекта и след това се разглежда ефективността на мерките за смекчаване и управление и на тази база се определя остатъчното Въздействие. За всяка тема е определен район на пряко и непряко въздействие въз основа на информацията от GIP, резултатите от оценката на обхвата и базовите данни от ОЕСВ и той е от 30m за въздействието от електромагнитни полета, 250m за въздействието върху качеството на въздуха и шума до област Силистра – за социално-икономическите въздействия.

3.3. Взаимодействие със заинтересованите страни

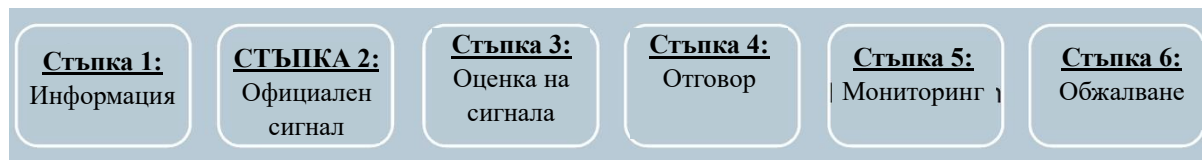
Компанията е ангажирана с технически и културно издържан подход към консултациите и взаимодействието с всички заинтересовани страни, пряко или косвено засегнати от Проекта. За да се способства за този процес е изготвен отделен План за взаимодействие със заинтересованите страни (SEP) като част от процеса на ОЕСВ и това е жив документ, който се актуализира на критични етапи от изпълнението на Проекта. Дейностите по взаимодействие със заинтересованите страни ще включват срещи / връзка с регионални държавни органи; писма за допитване до съответните заинтересовани страни, публични заседания по ОЕСВ за представяне на констатации от проекта за

ОЕСВ (приключени), срещи за даване на обратна информация на заинтересованите лица, заседания относно напредъка и допълнителни консултации относно нуждите от земя и с фокусни групи и въпроси и отговори към представители на общността. Основните въпроси, повдигнати на заседанието за представяне на ОЕСВ, са обобщени по-долу, заедно с резюме на това как ОЕСВ приема констатациите.

- Възможности за заетост – възможностите за заетост може да са ограничени; обаче подобни възможности ще бъдат съобщени на местната общност и в ESMP ще бъде включена стратегия за улесняване на наемането на местни хора от Изпълнителя.
- Загуба на земеделски земи – ще бъде извършена оценка на въздействието върху поминъка, за да се преценят въздействията върху поминъка и да се определят евентуални допълнителни мерки за възстановяване, при необходимост (ФВ площадка и ОНЛТ), които не са обхванати от националните разпоредби. ОЕСВ подчертава, че въздействията от ОНЛТ ще бъдат краткотрайни и няма да продължат повече от една година (максимум). Фермерите ще могат да подновят работа под ОНЛТ навсякъде освен при постоянните основи на стълбовете.
- Шум при експлоатация – Проектното дружество ще проведе допълнителни изследвания за моделиране на шума при строителството и експлоатацията, излизащ извън площадката. Стратегия за управление на шума при експлоатация е определена в раздел 4.2 по-долу.
- Възстановяване на местообитания – към ОЕСВ е добавен ангажимент за възстановяване на местообитания (коридори на биоразнообразието) по периферията на Площадката (при отчитане на съображения за здраве и безопасност, напр. за управление на риска от пожари).
- Риск от пожари – ОЕСВ съдържа раздел относно риска от пожари в който се прави извод, че този риск е твърде нисък. При все това, определени са мерки за подготовка за пожари и дейности по гасенето им и те ще залегнат в плана за действие в аварийни ситуации. Планът за действие в аварийни ситуации ще включва мерки за взаимодействие с местната общност в случай на пожар.
- Електромагнитни полета – ОЕСВ включва оценка на риска от ЕМП и от ОНЛТ и ФВ модули. В хода на строителството не се очакват въздействия; в хода на експлоатацията не се очакват значими въздействия и Проектното дружество ще издаде допълнителни материали за безопасна работа под ОНЛТ и рисковете от ЕМП за общността, с цел да се подпомогне връщането към работа под линията и намаляване на вторичните последици върху поминъка.
- Настаняване на работниците – Резолв е ангажирано да взаимодейства с общината по въпроса и да забрани настаняването на работниците в П. Ламбриново. Очаква се работниците да бъдат настанени на други места в обл. Силистра или по-далеч. Всички места на настаняване извън площадката ще се управляват в съответствие Политиката на проекта по настаняването, която е съобразена с международните стандарти, определени с изискванията на МФК/ЕБВР.
- Обратна информация по сигнали – Когато конкретен сигнал бъде изпратен пряко от заинтересовано лице, същото ще получи пряко отговор. СЛО също така ще докладва редовно и ще предоставя отговори като обратна информация чрез социални медии или уведомления до и срещи с общността. По въпроси, поставени в деня на отворените врати и по проекта на ОЕСВ СЛО също ще предоставя обратна информация по конкретни отговори до общността на последващи срещи; вж. раздел 3.4 по-долу.
- Развитие на общността – Проектът ще разработи план за развитие на общността, в консултация с местната общност на етапа на строителство, за изпълнение по време на експлоатацията.

3.4. Механизъм по сигналите

Всички опасения, съмнения или въпроси („сигнали“) на заинтересованите страни могат да бъдат отнесени до Проекта чрез „механизма по сигналите“ (GM). В GM се описват ангажиментите на проекта да приеме, проучи и даде отговор на всички въпроси. Механизмът по сигналите е структуриран, както следва:

Фигура 8. Механизмът по сигналите за Проекта (Източник. Анализ на заинтересованите страни)

Механизмът по сигналите за този Проект е предвиден да се прилага в следните шест основни стъпки:

- **СТЪПКА 1:** Заинтересованите страни се уведомяват за Проекта – официално и неофициално. При количественото проучване и посещенията на място основните заинтересовани страни се уведомяват за мястото на бъдещите фотоволтаични панели и се насърчават да дадат обратна информация за ползите и рисковете от Проекта за Общността. Всичко това се обобщава и излага подробно в Приложение 1 към настоящия документ.
- **СТЪПКА 2:** След посещенията на място и проучването заинтересованите страни се приканват да изготвят сигнали ако имат опасения, съмнения или въпроси или други конкретни оплаквания. Формулярът за сигнал за тази стъпка фигурира в Приложение 2 към настоящия документ.⁴ Тази стъпка от Механизма по сигналите по Проекта приключва с Приемане на сигналите. Екипът активно спазва ангажимента да ги разглежда задълбочено и без отлагане.
- **СТЪПКА 3:** След официалните сигнали CLO ще прецени важността и ще възложи отговорности за обработката им: сериозните опасения и инциденти ще бъдат незабавно поставени на вниманието на управата; проучване на въпросите и определяне на подходящи решения. Проследяването и завеждането на всеки сигнал ще бъде отразено в дневника на сигналите⁵. За всеки сигнал се определя уникален идентификационен номер, след което се регистрират подробностите и момента на решаването му и приключването на въпроса. Оценката се прави в срок от 14 дни.
- **СТЪПКА 4:** CLO ще предложи отговор според конкретния въпрос, като упомене предлаганото решение. Отговорите ще се дават на език, отговарящ на сигнала. CLO ще проследи сигнала и ще приключи работата по него. Решенията по сигналите се съобщават официално на подателите в писмена форма. Ако на сигнал не може да бъде даден писмен отговор с подателя ще се установи връзка по телефона и той ще бъде уведомен за резултата от сигнала си. Отговор се дава в рамките на седем дни.
- **СТЪПКА 5:** CLO наблюдава и оценява процедурата по сигналите. Механизмът по сигналите държи данните в строга поверителност и опазва всичката лична информация на лицата, подали сигнали. При все че сигнали могат да се подават през целия период на ОЕСВ, при евентуално публично разгласяване няма да се съобщават имената и идентифициращи данни за подателите им. На етапа на получаване/регистрация на сигналите подателите ще бъдат уведомявани за възможността да ги подадат анонимно. Важно е да се отбележи, че за някои конкретни анонимни

⁴ Напр. сигнали могат да се подават по време на срещи, посещения на площадката на Проекта, по телефона и в писмена форма (по електронна поща, с писмени искания). Кутии за приемане на сигнали с формуляри за сигнали ще бъдат монтирани на входа на Кметството.

⁵ Приложение 13.3

сигнали може да не е задължително да се даде отговор. Срокът на Сигнала изтича след десет дни.

- **СТЪПКА 6:** Жалба във връзка със сигнала – Подаването на сигнал чрез механизма по сигналите не ограничава търсенето на правна защита във връзка с даден сигнал чрез националната правна система. Ако подателят сметне отговора на своя сигнал за незадоволителен, той може да избере този начин на действие, по своя преценка.

Към SEP е приложен Формуляр за сигнал и Дневник за сигналите (образец), в който се отразяват всички опасения, съмнения или въпроси („сигнали“), които дадена заинтересована страна може да има.

4. ОБОБЩЕНИЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА И МЕРКИТЕ ЗА СМЕКЧАВАНЕТО ИМ

4.1. Положителни въздействия и подобрения

ОЕСВ установява следните потенциални положителни въздействия, както е описано в доклада от него:

- Положително въздействие под формата на намалени емисии на парникови газове по сравнение с добива на енергия от изкопаеми въглеводороди – ежегодно се избягват тонове емисии от CO₂
- Прякото закупуване и доставка на материали и услуги от компании, установени в обл. Силистра и другаде в България влияе положително на регионалната икономика в хода на строителството.
- Тласък на икономическите условия, даден от прехвърлянето на местните съвети на вноски към местните бюджети.
- Положителното въздействие върху здравето на местното население е във вид на намаляване на емисиите от замърсители, които биха били отделени от конвенционалните процеси за енергия.
- Положително въздействие, макар и по-слабо изразено, върху социалната и икономическата среда идва от включването на местното население в изпълнението на Проекта.
- Намаляване на процента на безработица в региона чрез разкриване на нови работни места.

4.2. Неудобства от строителството (шум и качество на въздуха)

Изграждането на соларния ФВ Проект и проектите за ОНТЛ ще причини шум, повече прах и неорганизираните емисии. В ОЕСВ се определя, че с възприемането на Добрата международна браншова практика (GIP) за контрол на тези дейности на Площадката въздействията от тях могат да бъдат приети като слаби или пренебрежимо слаби. В ОЕСВ са посочени конкретни предпазни мерки за опазване на защитена зона С-Л, по-конкретно за да се осигури да няма места за складиране на разстояние по-близо от 250м от границата на Защитената зона. Относно шума при експлоатация, в Проекта се предлага да бъдат монтирани шумозащитни средства около седем от най-близките инвертори в най-южната част на Площадката. Това ще трябва да се разгледа отново и да се осъвремени след приключване на моделирането на шума при експлоатация и приложено при другите инвертори – при необходимост. Нивата на шума преди проекта са събрани и ще бъдат използвани като изходни данни за да се осигури, че шумът при експлоатация отговаря на местните стандарти относно шума и тези на Заемодателите. Ще се прилагат най-добри строителни практики с цел свеждане до минимум на шума при строителство, които ще се управляват от планове по проекта за екологично и социално управление. Ще бъдат поставени метални екрани около инверторите по южната граница на Площадката (седем инвертора). Изготвени са и допълнителни модели на шума, потвърждаващи необходимостта от още мерки за смекчаване на въздействието върху с. П. Ламбриново на етапите на строителство и експлоатация. Прилагането на GIP, както е определено в ОЕСВ, ще се управлява чрез плановете на Собственика и Изпълнителя за недопускане и контрол на замърсяванията при строителството.

4.3. Твърди отпадъци и опасни материали

Общо казано, Проектът няма да генерира много отпадъци, като обикновено те няма да са опасни или ще са слабо опасни (напр. масла, бои, разтворители). Неадекватната обработка, преместване и депониране на опасни отпадъци може да доведе до неконтролни отделения към земята, въздуха и почвените води, водещи до влошаване и замърсяване на приемащата среда. Наличността на съоръжения за депониране на неопасни или строителни отпадъци в околността е добра. При депониране на опасни отпадъци на място обикновено е необходим по-малък капацитет, което трябва да бъде отразено в договорните клаузи с подизпълнителите.

За всеки етап на Проекта ще се изисква план за управление на отпадъците, определящ вижданията за обработката и съхранението на отпадъците. За отпадъците от етапите на строителството и извеждането от експлоатация, напр. ФВ панели и батерии, Проектът ще се стреми да изиска от Изпълнителя на ИДС да избира производители на ФМ панели, които имат схеми за обратно приемане и рециклиране при извеждането от експлоатация в края на полезния живот (следвайки указанията, приложими когато се стигне до този момент). Остатъчното въздействие на опасните материали и отпадъци от етапа на строителството е слабо, като такова няма при общите отпадъци. В хода на експлоатацията остатъчният риск, свързан с допълнителното депониране и рециклиране на основните електрически компоненти на ФВ централа, ОНТЛ и подстанцията, се приема като нисък.

Старите отпадъци (напр. инертни материали и отломки от събаряне на сгради) от събарянето на сгради се съхраняват в неодобриени места и се разглеждат като въздействие от проекта. По Проекта ще бъде разработен план за управление на отломките от събаряне, за да бъдат тези отпадъци изнесени от това място в друго одобрено място за депониране, което отговаря на ГИР.

4.4. Водоползване и качество на отпадъчните води

Една от ключовите дейности на етапа на експлоатация е редовното почистване на ФВ модули, за да не се допусне наслояване на прах върху тях, което може да повлияе на работоспособността им. Това може да доведе до потребление на значителни количества вода. За да се намали търсенето на вода от проекта се планира ФВ модули да бъдат почиствани ежемесечно, използвайки сухи техники, а мокро почистване (с използване на вода) се планира само веднъж на тримесечие. За процеса като цяло не се очаква да бъдат използвани добавки, които могат да променят качеството на водата. При все това, в случай на използване на такива, те трябва да бъдат биоразградими, с ниско въздействие върху околната среда и да не съдържат летливи органични съединения (VOCs) или фосфати и хлор. На площадката ще бъде изградена отводнителна система, която да отвежда оттока на повърхностните води и оттока от потенциално замърсени площи.

4.5. Трафик и транспорт

Рисковете, свързани с трафика и транспорта, са ограничени до етапа на строителството. Те се основават на приемане на до 15 камиона дневно от и към Площадката, а по време на бетоновите работи и доставката на оборудване (месеци 3 до 6) Проектът бе могъл да добави до 30 курса на камиони дневно. На фигурите по-долу са показани някои примери за превозни средства, нужни за ФВ панели:

Интензивността на движението ще намалее по време на монтажа на ФВ модули и дори още повече по време на пусково-наладъчните работи. Рисковете могат да включват рискове за здравето и безопасността на общността вследствие на обемите на МПС и ПТП по местните пътища от Силистра до Площадката (П218 и П21) при доставката на материали, персонал и оборудване. Отклоняващи се от нормите натоварвания не се очакват, но ще бъдат необходими допълнителни обеми на трафика за доставка на соларните панели. Оценката на въздействието на трафика и консултациите показват, че е необходимо да се управляват трасетата на трафика между Силистра и Площадката, конкретно при влизане в с. П. Ламбриново. При Проекта ще се извършва мониторинг на шума и ще се прилагат ГПР за свеждане до минимум на въздействието от трафика, в т.ч. изискване движенията на МПС да се извършват само през дневно време, ограничаване на навлизането на трафика по Проекта в с. П. Ламбриново до достъп 3 (резервен достъп) и разработване на План за управление на трафика и транспорта, с който от всички водачи ще се изисква да спазват кодекс за поведение на водача. За всички остатъчни въздействия се приема, че са слаби или неутрални.

Може да има известно влошаване/износване на частна собственост и инфраструктура (най-вече ако се ползва Възможност за достъп 3) и пътната настилка на П218 и местния път до Полковник Ламбриново поради вибрациите от засиленото движение на МПС и товарни камиони. В договорите по Проекта ще се включва изискване да бъдат възстановени съществуващите пътища или частните имоти по време на или след края на строителните дейности. Подобренията ще останат като положително наследство за местните пътни условия, като бъдат от полза за местните общности. Ще се провеждат ежемесечни проверки чрез оглед (заснемане) на всички имоти по трасето за доставка с МПС (местният път и П218) за да се потвърди статуса на състоянието на пътя и състоянието на частните имоти (отсъствие на промени), както и ежедневни наблюдения за отделяния на прах, замърсяване на растителност, вторично вдигане на прах от пътищата и облаци от прах на площадката на Проекта.

4.6. Почви

Изграждането на ФВ слънчева централа и ОНТЛ ще включва земни работи и разчистване на площадката, което ще доведе до отстраняване на растителността и горния слой почва в района на проекта и потенциално би могло да влияе върху качеството на почвите и подпочвените води в мястото на депониране. В ОЕСВ е определено, че въздействията върху почвите се смятат за отрицателни, но временни – само за етапа на строителството, като мащабът на въздействията ще бъде на местно равнище. Общата значимост на въздействията преди смекчаването се приема за слаба, като ще бъдат приложени техники от добрата практика за запазване и повторно използване на горния слой почва.

4.7. Електромагнитна честота

Електрически и магнитни полета (ЕМП) има навсякъде, където тече електрически ток, напр. при електропроводи, кабели, сградни ел. инсталации и ел. уреди. Електричеството от соларните панели и преносът му към енергийната мрежа излъчва електромагнитни полета с много ниска честота (ELF). Връзката между ELF и вредните въздействия върху здравето е подробно проучена. Работна група на СЗО е стигнала до извода, че научните доказателства в подкрепа на връзката между изложеността на магнитни полета и вредните въздействия върху здравето са неубедителни във всички случаи. В някои случаи (напр. сърдечно-съдови заболявания или рак на гърдата), доказателствата сочат, че тези полета не ги причиняват⁶.

Не е възможно ЕМП да имат въздействие от ФВ площадка или ОНЛТ, свързано с етапа на строеж на проекта, тъй като на този етап електрическото оборудване няма да бъде задействано. Въздействията от ЕМП на етапа на строеж не са разглеждани повече в ОЕСВ.

При соларните панели, най-близките жилищни обекти са на около 100m от соларните панели и инверторите. При ОНЛТ, полевите стойности на ЕМП на различни разстояния от ОНЛТ спадат до пренебрежимо ниски нива на 25m от осевата линия на ОНЛТ (т.е. в рамките на сервитута). Като цяло възможността да бъдат получени високи краткосрочни дози на облъчване от ЕМФ свръх допустимото от указанията на ICNIRP, 1998 г. е пренебрежимо малка.

4.8. Културно наследство

На основната площадка, при ОНЛТ и в сервитута на ОНЛТ, не е открито защитено или известно материално или нематериално културно наследство. Необходими са допълнителни консултации, за да се потвърди вероятността от непредвидени или нематериални археологически находки. По време на изкопните работи ще се упражнява археологически надзор под формата на дневник за наблюденията за вземане на мерки в случай на непредвидени въздействия.

4.9. Биоразнообразие

Предлаганият проект се намира извън границите на защитени природни зони, като най-близката защитена зона е BG0000169 Лудогорие – Сребърна, която е на около 30 м от границата на площадката в най-близката ѝ точка. Предприето е проучване за критични местообитания (КМ) съгласно PS6 на МФК, за да се установят местата на видовете от голяма ценност за биоразнообразието, както е определено от стандартите на МФК. Проучването за КМ е изключило възможността за наличие на критични местообитания, както са определени съгласно PS6 на МФК.

Определени са някои видове (прилепи, птици), чието опазване е важно, за които с развитието на проекта ще са необходими специфични мерки за смекчаване на въздействието, за да бъде сведено то до пренебрежимо ниски равнища. За да помогне за това, Проектът ще разработи план за управление и наблюдение на биоразнообразието (ПУНБ) за управление на аспектите, свързани с работите. За някои видове с приоритетна ценност за биоразнообразието ще бъде нужна допълнителна оценка, за да могат да бъдат разработени конкретни планове за управление в съответствие с йерархията на смекчаването; това може да включва подходяща оценка. Като цяло, растителността на Площадката се смята за преобразувано местообитание, с летище и овощни градини на основната Площадка и земеделската земя под сервитута. Допитванията до местната общност показват, че закупената земя

⁶ NRPB [Работна група по нейонизиращи лъчения], 2004. Преглед на научните доказателства за ограничаване на излагането на електромагнитни полета (0-300 GHz).
Документи на NRPB: Том 15, № 3, 2004 г.

не изпълнява екосистемни услуги. В ESMP е поет ангажимент за следните мерки за смекчаване при управлението на въздействията върху биоразнообразието:

- Проектиране, където е възможно на осветление, което се включва само при движение и излъчваната от него светлина следва да бъде извън УВ част на спектъра.
- Съставяне на екип от експерти по екологично биоразнообразие, който да изведе земноводните или влечугите от местата, предвидени за строителство.
- Проверка за наличие на видове, включени в списъка на инвазивните или потенциално инвазивните чужди видове.
- Монтаж на „обезопасени за птици“ устройства на стълбовете на целия ОНТЛ
- Осигуряване на съхранение на материали в места около пистата на летището.
- Извършване на всички дейности в светлата част от денонощието, за да се намалят смущенията за нощните животни.
- Ако е монтирана ограда – да се предвидят места за достъп/преминаване, през които да могат да преминават зайци, лисици, чакали, сухоземни костенурки и други малки видове.
- Понижаване на ограничението за скоростта на оборудването и МПС за персонала до 20 км/ч в района на летището и пътищата в Ламбриново.
- Прилагане на схема за ротация на малки участъци от изток към запад за отстраняване на растителността около ФВ съоръжения – панели, инвертори и други, съгласно указанията на еколог/биолог.
- Забрана за ползването на хербициди за ограничаване разпространението на трева, дървесна и храстова растителност в районите на централата.
- Забрана за прилагането на мерки за борба с вредители (отрови за гризачи), за ограничаване на популацията на гризачи.
- Повторно засаждане на растителност, доколкото е възможно, по периметъра на ФВ площадка и между модулите, при спазване на ограниченията за височина, като временно и постоянно убежище за земноводни, влечуги, бозайници и безгръбначни и определяне на трасета за паша около Площадката.

Следва да се провежда Наблюдение на строителството за да се установи дали предлаганите мерки за смекчаване на установените въздействия се прилагат и получените в резултат на тях положителни или отрицателни въздействия върху елементите на биологичното разнообразие както на терена на ФВ централа, така и в околните територии, в т.ч. в намиращата се в близост защитена зона. То ще бъде последвано от наблюдение след пускането в експлоатация през най-малко първата година в течение на един цял полеви сезон и ще включва всички целеви групи, установени при предварителните проучвания, извършени през 2023 г. и, ако е необходимо, ще предложи нови мерки в допълнение към първоначално предложените.

4.10. Приток на работна ръка Здраве и безопасност в общността

Няколко строителни дейности биха могли да имат въздействие върху местната общност, в т.ч. проектите и безопасността на инфраструктурата и оборудването; непланирано излагане на въздействието на опасни материали; притокът на работници засилва възможността за насилие по полов признак (GBV) между работници и членовете на общността; притокът на хора натоварва местната инфраструктура (напр. медицинските заведения и пазарите), има потенциално повишен риск от заразни болести; и възможни рискове за местната общност, произтичащи от организацията на охраната на Проекта. Взаимодействията с местната общност ще бъдат управлявани отговорно.

За Проекта е преценено, че рискът за сигурността е с умерен потенциал за въздействие на етапа на строителство, като другите въздействия са слаби. Плановите за управление на проекти ще поставят няколко изисквания към Проектното дружество, Изпълнителя и техните под-изпълнители във връзка с разглеждането на потенциалните въздействия върху общността, в т.ч.:

- Всички работници и персонал по охраната трябва да спазват кодекс за поведение на работниците/персонала по охраната.
- Следва да се въведе и прилага механизъм за сигнали от общността за прозрачно проучване на опасенията на членовете на общността или на други заинтересовани страни (вж. Поле 3).
- Изискване към Изпълнителя да извърши оценка на риска по сигурността и да разработи план за охраната конкретно за Проекта преди започване на работата.
- Въвеждане на План за готовност и реакция при извънредни ситуации (EPRP).

По отношение на ОНТЛ за опазване на здравето е предвидено от външната страна на най-крайните проводници да има отстояние в посока, перпендикулярна на ОНТЛ. В тази зона не следва да се разполагат постоянни конструкции. Макар работата да може да продължи в рамките на отстоянието след строителството, ще важат конкретни ограничения за използването на съоръжения и машини близо до проводниците и върховете на пилотите (известно като зона на изключване). Това въздействие ще има отношение към собствениците и ползвателите на земя. По Проекта ще бъдат предприети информационни разяснителни кампании за притежателите на правата върху земята; и за ползвателите на земи във връзка с работата под ОНТЛ. Ще има механизъм за сигнали по Проекта, с който последният да може да бъде уведомен за евентуални негови въздействия или за опасения, които членовете на местната общност може да имат вследствие на изграждането или експлоатацията на Проекта.

4.11. Здравословни и безопасни условия на труд

Въз основа на оценката, представена в ОЕСВ, въздействието на проекта върху здравето и безопасността на работниците по Проекта по време на строителството се приема за средно отрицателно. Потенциалните въздействия върху здравето и сигурността на работниците могат да се управляват чрез система за здравословни и безопасни условия на труд, която включва процедури по здравето и безопасността с цел намаляване на рисковете, доколкото е възможно.

Ако мерките за смекчаване, упоменати в ОЕСВ бъдат приложени, отрицателното въздействие върху здравето, безопасността и компонента на сигурността се очаква да бъде Пренебрежимо ниско – за ФВ Централата и Ниско – за ОНТЛ.

Общо казано, рисковете за здравето и безопасността от дейностите по извеждане от експлоатация ще бъдат подобни на тези от етапа на строителството. Проектът ще бъде разчетен така, че да намалява потенциалните рискове в процеса на извеждането си от експлоатация.

През този етап въздействието върху здравето, безопасността и сигурността се смята за слабо отрицателно.

4.12. Заетост и верига на доставка

На етапа на строителство Проектът ще набира работната си сила от специалисти – граждани на трети страни, работници от региона и доколкото е възможно, неквалифицирана и ниско квалифицирана работна сила от местните общности в обл. Силистра. На етапа на експлоатация броят на работещите на Площадката се очаква да бъде малък, като нараства в периодите на планова

поддръжка. Чрез своите планове за управление Резолв ще въведе един прозрачен процес на заетостта, насърчаващ добрите практики в наемането и работата през целия полезен живот на Проекта. За управление на този процес Проектът ще разработи кодекс за поведение на работниците и План за управление на работната сила (в т.ч. механизъм за разглеждане на жалбите на работниците). Работодателят ще се стреми също да прилага стратегии за максимално увеличаване на възможностите за заетост за местните общности и жените. Резолв ще прилага своя протокол за веригата за доставка при всички ключови доставчици на ФВ елементи и трансформатори, съгласно политиката по веригата на доставка и системата за управление на своето холдингово дружество.

4.13. Готовност и реакция при извънредни ситуации

Предвид естеството на оборудването на Площадката и близостта до с. П. Ламбриново, има умерена вероятност Проектът да носи риск за общността в съседство, ако функционира при аномални условия на експлоатация. За Проекта ще бъде разработен План за готовност и реакция при извънредни ситуации (EPRP) и през цялото времетраене на строителството и експлоатацията ще се провеждат учения за извънредни ситуации. Ще се поддържа координация с местните аварийни служби за да се осигури нуждите на Проекта да бъдат посрещнати без да се оцетяват потребностите на местните общности, а по време на строителството ще бъдат осигурени комплекти за медицинска/първа помощ, лица, обучени да оказват първа помощ и лекар/мед. сестра на място на площадката. Остатъчната значимост се определя като слаба.

4.14. Потребности от земя

Резолв е ангажирано да избегне неблагоприятните последици за общностите и за хората, които използват земята за да осигурят поминъка си. Проектът е съобразен с изискванията на местното право. Придобиване на земя и принудително разселване⁷. Не се очакват значителни въздействия върху поминъка на площадката на ФВ централа или по ОНТЛ и няма установено разселване вследствие на Проекта. Обаче за следните Засегнати от проекта хора може да има последици по отношение на поминъка им.

- РАР под ROW, където значителни части от земята могат да бъдат трайно извадени от селскостопанското производство.
- Ползватели на земи, които не са официално признати по местното право (само за ОНТЛ)
- Работници във ферми, наети от собственици на ферми, които могат да изгубят работата си в резултат от строителните работи по ОНТЛ (само за ОНТЛ)

Ще бъде изготвен план за възстановяване на поминъка (LRP) на база събрани допълнителни социално-икономически данни и анализ на несъответствията, за да се разбере как националният процес е съобразен с PS6 на МФК за определяне на мерки за възстановяване на поминъка за засегнатите от проекта собственици или ползватели на земи, когато е приложимо. Той ще бъде обсъден и приложен с ползвателите на земи преди да започнат строителните работи по въздушния електропровод. След края на тази дейност всички остатъчни въздействия се очаква да бъдат слаби, до умерени.

⁷ [Стандарт за изпълнение 4 на МФК: Придобиване на земя и принудително разселване \(януари 2012 г.\)](#)

5. СИСТЕМА ЗА ЕКОЛОГИЧНО И СОЦИАЛНО УПРАВЛЕНИЕ И МОНИТОРИНГ

Като част от ОЕСВ е изготвен План за екологично и социално управление (ESMP) (ОЕСВ – Приложение III), който очертава рамката за продължаващото изпълнение на Е и С изисквания за Проекта. Целите на ESMP са да:

- Опише ясно изискващите се компоненти на системите за екологично и социално управление (ESMS) на Проектното дружество и Изпълнителя на ИДС и на подизпълнителя на етапите на строителство и експлоатация.
- Направи обзор на структурата на Проектното дружество и ролите и отговорностите за изпълнението на проекта.
- Определи спомагателните планове за управление, необходими за изпълнение на изискванията на ОЕСВ.
- Потвърди задълженията във връзка със съответствието.
- Определи целите на ESMP (строителство и експлоатация).
- Определи ролите и отговорностите за изпълнението на изискванията на ESMP.
- Определи минималните изисквания към съвещанията за проверка, ревизиите и докладването.
- Дефинира ключовите показатели за изпълнение (КПИ).

Резюме на ключовите ангажименти, очертани в тази ОЕСВ, е дадено в ESMP. Те ще бъдат развити подробно в последващите помощни планове за управление, като се представи повече информация за:

- Резултати или цели
- Срокове
- Отговорности
- Необходимите ресурси.
- Мониторингови дейности

Проектното дружество ще приеме Политика по Е и С въпроси на Проекта, Политика по З и Б на Проекта и Кодекс за поведение на работниците в рамките на система за екологично и социално управление в строителството (сESMS), която е съобразена с (но не е сертифицирана по) стандарти ISO 14001 (управление на околната среда) и 45001 (за здравето и безопасността). Проектното дружество/Изпълнителят на ИДС ще приемат обоснована политика по човешките ресурси, политика на наемане на местни хора и политика за веригата за доставка. Ще бъдат изготвени следните специфични за проекта планове за управление, с които изискванията на Проекта ще бъдат уточнени за Изпълнителя по ИДС:

- ESMP за строителството (St_GEORGES_ESMP_00)
- План по корпоративната социална отговорност (St_GEORGES_CSR)
- План за готовност и реакция при извънредни ситуации (St_GEORGES_ESMP_11)
- План за здравословни и безопасни условия на труд (St_GEORGES_ESMP_09a_OHSMP)
- План по здравето и безопасността на общността (St_GEORGES_ESMP_09a_OHSMP)

- План за управление на трафика (St_GEORGES_ESMP_10_TMP)
- План за управление на отпадъците (St_GEORGES_ESMP_05_WMP)
- План за недопускане и контрол на замърсяванията (в т.ч. шум, прах, опасни материали и отпадъчни води) (St_GEORGES_ESMP_03_PPCP)
- План за управление и наблюдение на биоразнообразието (St_GEORGES_ESMP_04_BMMP)
- План за управление на работната сила (St_GEORGES_ESMP_06_LMP)
- План за взаимодействие със заинтересованите страни (St_GEORGES_ESMP_08_SEP)
- Процедура относно случайните находки (St_GEORGES_ESMP_07_CFP)

Разпоредбите и задълженията по Е и С въпроси от основния договор между Проектното дружество и Изпълнителя на ИДС / Изпълнителя на Е и П трябва да се прилагат едновременно надолу по веригата на сключване на договори. ESMP изисква изготвянето на план за готовност и реакция при извънредни ситуации, в който да се отчетат рисковете от природни бедствия (напр. риск от наводнение, сеизмичен риск, метеорологичен риск) при проектирането, рискът свързан с климата, близостта и наличността на адекватни медицински услуги, управлението на риска и протоколите за обучение.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общият резултат от ОЕСВ е, че Проектът е ефективен и жизнеспособен елемент на енергийната инфраструктура, който е от първостепенна важност за прехода на страната към възобновяема енергия. Като цяло, Е и С въздействие от Проекта се осмисля добре. Рискът и въздействията могат да бъдат управлявани до приемливи равнища, чрез въвеждане от Работодателя и Изпълнителя на управление и мерки по околната среда, здравето и безопасността, социалното управление и сигурността, които се прилагат чрез работеща система за екологично и социално управление, система за управление по здравето и безопасността и политика по човешките ресурси (ЧР).

Проектът се смята за подходящ за развитие и в състояние да отговори на местните изисквания и тези на Заемодателите. Мерките, предвидени в ОЕСВ, позволяват на Проекта да избегне или, ако това не е възможно, да сведе до минимум, смекчи или компенсира неблагоприятните екологични или социални въздействия и аспекти за работниците, засегнатите общности и околната среда. Всички ангажименти, задължения и нормативни изисквания ще бъдат наблюдавани и проследявани през срока на Проекта и докладвани редовно.